

tečnost, podaná 16. dubna 1935. O d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dle § 534 čís. 2 c. ř. s. jest počítati měsíční lhůtu k podání žaloby o zmatečnost dle § 529 čís. 2 c. ř. s. ode dne, kterého doručeno bylo rozhodnutí napadené žalobou pro zmatečnost zákonnému zástupci strany. Nesejde proto vůbec na tom, zda tento o rozhodnutí tom již dříve věděl, ani na tom, kdy byl ustanoven zástupcem strany nesvéprávné, ať již jako prozatímní zástupce nebo jako opatrovník. Bylo-li doručeno rozhodnutí osobě procesně nezpůsobilé, nezačala dosud běžeti lhůta k žalobě o zmatečnost, jež počíná běžeti teprve doručením straně procesně způsobilé nebo jejímu pravému zástupci (rozh. čís. 10464 Sb. n. s.). Ježto se tak dosud nestalo, není žaloba opožděná.

Čís. 15135.

S odpůřcím nárokem lze kompenzovati vzájemnou pohledávku proti odporovateli.

(Rozh. ze dne 17. dubna 1936, Rv II 493/34.)

Žalobce uvedl, že má proti své manželce Žofii V. vykonatelnou pohledávku 3.800 Kč a že exekuce vedená k vydobytí této pohledávky nevedla k výsledku. Domáhá se proto, aby odstupní smlouva ze dne 28. dubna 1931, kterou Žofie V. odstoupila svou polovici své matce, žalované Františce H. za 15.000 Kč, byla proti němu prohlášena za neúčinnou podle § 2 a § 4 od. řádu. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby a uvedla, že nevěděla při uzavření odstupní smlouvy o nějakých nárocích žalobcových, že smlouva tato nebyla uzavřena za účelem zkrácení věřitelů Žofie V. a že žalované takovýto úmysl její dcery nebyl znám. Případně namítla též protipohledávku 5.000 Kč. N i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a uložil prvému soudu nové jednání a rozhodnutí

z d ů v o d ů:

Dovolání jest oprávněno, pokud vytýká rozsudku odvolacího soudu právní mylnost v příčině vzájemné pohledávky 5.000 Kč, namítané žalovanou k započtení. Především nutno řešiti otázku, zda tvrzená vzájemná pohledávka ze zápůjčky se hodí vůbec k započtení se žalobním nárokem. K této otázce nutno přisvědčiti, neboť byť i žaloba domáhala se také toho, by kupní smlouva, již se odporuje, byla prohlášena proti žalobci za bezúčinnou, směřuje přece v podstatě k tomu, by žalobce

dosáhl z prodané nemovitosti uspokojení svých vykonatelných peněžitých pohledávek, takže započtení nepřekáží nestejnorodost vzájemných pohledávek. Že započtení nevádí povaha žalobního nároku jako nároku odpůrčího, plyne i z ustanovení § 17 odp. ř., podle něhož s odpůřím nárokem nelze kompenzovati toliko vzájemnou pohledávku proti dlužníku. Správnost názoru zde hájeného nasvědčuje také ustanovení § 18 odp. ř., poněvadž výslovně připouští, by se odpůrce odporovatelův zprostil odpůřícího nároku tím, že uspokojí pohledávku, která přísluší odpůřčímu věřiteli proti dlužníku a za niž důsledkem úspěšného odporu ručí věcně podle § 14 odp. ř. Uspokojení pohledávky odporujícího věřitele, jež má na mysli ustanovení § 18 odp. ř., se uskutečňuje však také tím, že mu důsledkem započtení zůstane částka, již by jinak musel zaplatiti na vzájemnou pohledávku odpůrcovu. Tvrzená vzájemná pohledávka žalované ze zápůjčky hodí se proto ke kompensaci se žalobním nárokem a měl tudíž první soud rozhodnouti, zda jest po právu čili nic, neboť je-li po právu, žalobní nárok započtením zanikl a musela by žaloba býti zamítnuta. První soud se vzájemnou pohledávkou vůbec nezabýval a neučinil potřebná skutková zjištění. Ani odvolací soud tuto vadu nenapravil. Věc není tedy pro nedostatek zjištění v příčině vzájemné pohledávky 5.000 Kč zralá k rozhodnutí (§ 510 c. ř. s.).

Čís. 15136.

Proti dohode, ktorú ujednal Štátny pozemkový úrad s vlastními zabraného majetku o prevzatí a o prejmacej cene, nie je prípustná sťažnosť k súdu podľa § 46 zák. čís. 329/1920 Sb. z. a n. v znení zák. čís. 220/1922 Sb. z. a n.

(Rozh. zo 17. apríla 1936, R II 137/36.)

Dorota S. podala sťažnosť u krajského súdu v B. proti dohode, ktorú ujednal Štátny pozemkový úrad s vlastními zabraného majetku o prevzatí a o prejmacej cene a žiadala, aby dosavádne pokračovanie o prejmacej cene bolo zrušené a aby táto cena bola určená všeobecnou úplnou hodnotou prevzatých veľkostatkov.

Rekurzný súd túto sťažnosť odmietol. Dôvody: Rekurný súd, preskúmajší napadnuté usnesenie s hľadiska v úvahu prichádzajúcich ustanovení zák. čís. 329/1920 Sb. z. a n. v znení zákona čís. 220/1922 Sb. z. a n. a s hľadiska uplatnených rekurných dôvodov, dospel k presvedčeniu, že rekurnu sťažovateľky nemožno priznať oprávnenosť. Rekurný súd vzal najmä v úvahu tú skutočnosť, že v danom prípade bola náhrada za prevzatý majetok sjednaná v smysle ustanovenia § 44 odst. 2 zák. čís. 220/1922 Sb. z. a n. d o h o d o u medzi Štátnym pozemkovým úradom a vlastníkom, že podľa § 46 náhradového zákona v znení novely čís. 220/1922 Sb. z. a n. môžu sa osoby, pre ktoré sú na zabranom majetku knihovne zaistené rôzne práva, sťažovať u príslušného súdu na rozhodnutie Štátneho pozemkového úradu o prejmacej